

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

SIGURNOST U TRANSPORTNIM SISTEMIMA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

 1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

 4

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni   Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

7. Ograničenja pristupa:

8. Trajanje / semestar:

 1   5

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:	3
9.2. Auditorne vježbe:	0
9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:	0

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko-građevinski

11. Odsjek / Studijski program:

Sigurnost i pomoć

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Muhibin Brčaninović, docent

13. E-mail nastavnika:

muhidin.brcaninovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.rggf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- upoznati studente sa teorijom i glavnim uzrocima saobraćajnih nezgoda, saobraćajnim znacima i signalizacijom, pravilima saobraćaja na raskrsnicama, pravilnim kretanjima i radnjama vozilom u saobraćaju,
- upoznati studente sa faktorima sigurnosti vožnje, pokazateljima u analizi dostignutog nivoa sigurnosti, osiguranju i vrstama osiguranja motornih vozila, uviđajem i šemi organizacije uviđaja pri saobraćajnoj nezgodi, kao i postupka pri naknadi štete u saobraćajnim nezgodama,
- poboljšati njihove intelektualne vještine u smislu aplikacije/primjene stečenih saznanja u rješavanju različitih problema iz oblasti sigurnosti u saobraćaju
- poboljšati njihove komunikacijske vještine u pisanom i verbalnom obliku, vještine vezane za individualni odnosno timski/grupni rad,
- poboljšati vještine studenata vezane za kontinuirani rad tokom čitave godine,
- pripremiti studente za otvorenu komunikaciju profesor-student.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti sposobljeni da:

- koriste dostupnu raspoloživu (pisanu/elektronsku) literaturu vezanu za rješavanje različitih problema ovog kursa,
- rješavaju jednostavne, ali i relativno složene probleme iz oblasti sigurnosti u saobraćaju,
- rješavaju probleme, različite složenosti, individualno i u timu i iste prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku,
- razumiju značaj ovog kursa za rješavanju različitih problema u inženjerskoj praksi vezano za izučavanu oblast.
- polože završni ispit u prvim ispitnim terminima na kraju semestra.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvodni sat: Prezentacija silabusa Sigurnost u transportnim sistemima (literatura, sadržaj kursa; ciljevi kursa; očekivane kompetencije na kraju kursa; metode izvođenja nastave i ocjenjivanja; dodatne informacije u vezi kursa, itd.). Teorije saobraćajnih nezgoda. Glavni uzroci saobraćajnih nezgoda. Faktori sigurnosti cestovnog saobraćaja. Čovjek kao faktor sigurnosti saobraćaja. Saobraćajni znaci. Regulisanje drumskog saobraćaja i saobraćaja vozova. Brzina kretanja vozila. Zaustavni put vozila. Pokazatelji u analizi dostignutog nivoa sigurnosti. Elementi postupka vrednovanja uspješnosti asanacije opasnih mesta na saobraćajnicama. Model za ocjenu faktora sigurnosti vožnje prema prof. Krpanu. Stepeni saobraćajnih nezgoda i elementi postupka. Osiguranje motornih vozila. Elementi postupka pri naknadi štete u saobraćajnim nezgodama. Uviđaj i šema organizacije uviđaja pri saobraćajnoj nezgodi u pretkrivičnom postupku. Pripreme za uspješno obavljanje uviđaja. Utvrđivanje značajnih elemenata i podataka pri uviđaju na mjestu nezgode. Vanredni događaji na željeznicama. Elementi alkoholiziranosti sudionika u saobraćaju pri vještačenju nezgoda. Propisi iz oblasti sigurnosti cestovnog saobraćaja. Postupak i dužnosti vozača u saobraćajnoj nezgodi. Unutrašnja kontrola i sigurnost saobraćaja .

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- projektni (programski) zadatak i
- konsultacije.

Student je u toku cijelog semestra obavezan dolaziti na predavanja (P) onako kako je to definisano Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Ostvarivanje prava na potpis za navedeni predmet/kurs je definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli. Nastavnik će tokom čitavog semestra na posebno kreiranom obrazcu pratiti prisutnost studenta. Procenat sati koji se moraju slušati na predavanjima i vježbama je također definisan važećim Pravilnikom odnosno Statutom Univerziteta u Tuzli.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu koriste se pismene i usmene metode, a prema iskazanoj želji studenta za način polaganja ispita.

Mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom ispitu tj. provjeri znanja biti će oslobođeni polaganja ovog dijela nastavne materije na završnom usmenom/pismenom ispitu na kraju semestra. Termin održavanja mini ispita će biti saopšten studentima, najmanje sedam dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti.

Završni ispit (usmena/pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs provjera znanja (usmeni ili pismeni po izboru studenta) iz dijela ispita obuhvata polaganje mini ispita na kraju određenih oblasti kursa i/ili na kraju semestra. Ako studenti ne polože neki od dijelova ispita kroz mini ispite koji se organizuju kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje određenog broja zadatih pitanja u razumnom vremenskom periodu (na primjer dva školska časa ili 90 minuta) uz napomenu da ovo vrijeme neće biti ograničavajući faktor ukoliko studentu treba i nešto više vremena da bi kazao, napisao ili pokazao znanje. Nije dozvoljeno korištenje literature niti bilo kojih drugih pomagala. Na ispit studenti treba da sa sobom ponesu čist papir na kojem će upisati svoje ime i prezime, broj indeksa, datum polaganja ispita i školsku godinu u kojoj je predmet slušan, a zatim zapisati postavljena ispitna pitanja i dati odgovore na postavljena pitanja. Studenti koji budu prepisivali od drugih, diskutovali za vrijeme ispita, biće odstranjeni sa ispita i sankcionisani u skladu sa Pravilnikom odnosno Statutom ili drugim aktom Univerziteta u Tuzli koji reguliše ovu oblast. Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti na ovom dijelu ispita je 90. Minimalni broj bodova da bi se položio ispit je 55 uključujući i bodove stečene za prisustvo i aktivnost na nastavi. Metode ocjenjivanja studenata obuhvataju slijedeće kriterije:

- Prisutnost i aktivnost na predavanjima
- Usmeni/pismeni mini ispiti odnosno dio ispita
- Završni usmeni/pismeni dio ispita

Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa nastavnik će bodovanjem pojedinih aktivnosti formirati konačnu zaključnu ocjenu.

20. Težinski faktor provjere:

Ukupan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova iz svih aktivnosti u toku semestra: prisutnost i aktivnost na nastavi, pismeni/usmeni ispit. Boduje se kako slijedi:

UBB = PNV + ANV + UI

PNV – prisustvo na nastavi; ANV – aktivnost na nastavi

UI – usmeni/pismeni dio ispita Maksimalan broj bodova bio bi: $UBB = 5 + 5 + 90 = 100$

Broj bodova i konačna ocjena

>94 Deset (10)

85-94 Devet (9)

75-84 Osam (8)

65-74 Sedam (7)

55-64 Šest (6)

< 55 Pet (5)

21. Osnovna literatura:

1. Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, BIHAMK BOSANSKOHECEGOVAČKI AUTO-MOTO KLUB, Sarajevo, 2006. godine
2. S. Kostić, Tehnike bezbednosti i kontrole saobraćaja, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu, Novi Sad, 2002. godina
3. F. Rotim, Elementi sigurnosti cestovnog prometa, Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1990. godine
4. S. Milošević, Teorije saobraćajnih nezgoda, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 1994. godine
5. K. Lipovac, Uviđaj saobraćajnih nezgoda, Viša škola unutrašnjih poslova Beograd, Beograd 1994. godine
6. Bezbednost saobraćaja II deo
7. D. Bušić, E. Gračanin, N. Spahić, Poznavanje saobraćaja – priručnik, BIHAMK BOSANSKOHECEGOVAČKI AUTO-MOTO KLUB, Sarajevo, 2005. godine

22. Internet web reference:

--

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

07.09.2015.
